

Duurzaamheidsbarometer

Duurzaam ondernemerschap bij Vlaamse kmo's. Situatie 2022

Petra Andries, Juno Berckmoes, Cathy Lecocq & Thomas Standaert

Introductie

- In opdracht van Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI)
- Brengt duurzaam ondernemerschap bij Vlaamse kmo's in kaart
 - voor de voorbije 12 maanden
 - naast economische doelen, ook ecologische en maatschappelijke doelen
- Wetenschappelijk onderbouwd:
 - Gevalideerde duurzaamheidsmetingen uit de wetenschappelijke literatuur
 - Aselecte steekproef van bedrijven die representatief is voor de populatie Vlaamse kmo's

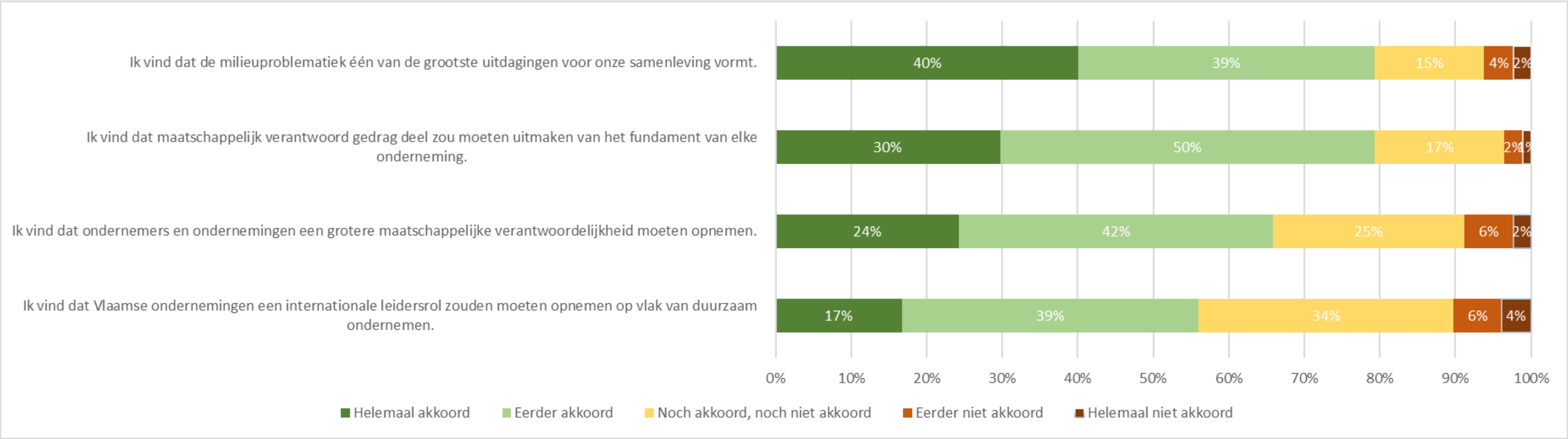
Methode

- Gestratificeerde random steekproef
 - 8.400 kmo's
 - strata gebaseerd op bedrijfsgrootte en sector van activiteit
 - kmo's voldoen aan “zelfstandigheid” - definitie (extra vraag in de bevraging)
- Dataverzameling
 - midden juni tot eind september 2022
 - uitnodiging per email of brief met gepersonaliseerde link naar de bevraging
 - call center in de zomer
 - 2.529 antwoorden (responsegraad 31,8%)
 - 1.489 bruikbare antwoorden (zelfstandig en vragen mbt duurzaam gedrag werden beantwoord)

Resultaten

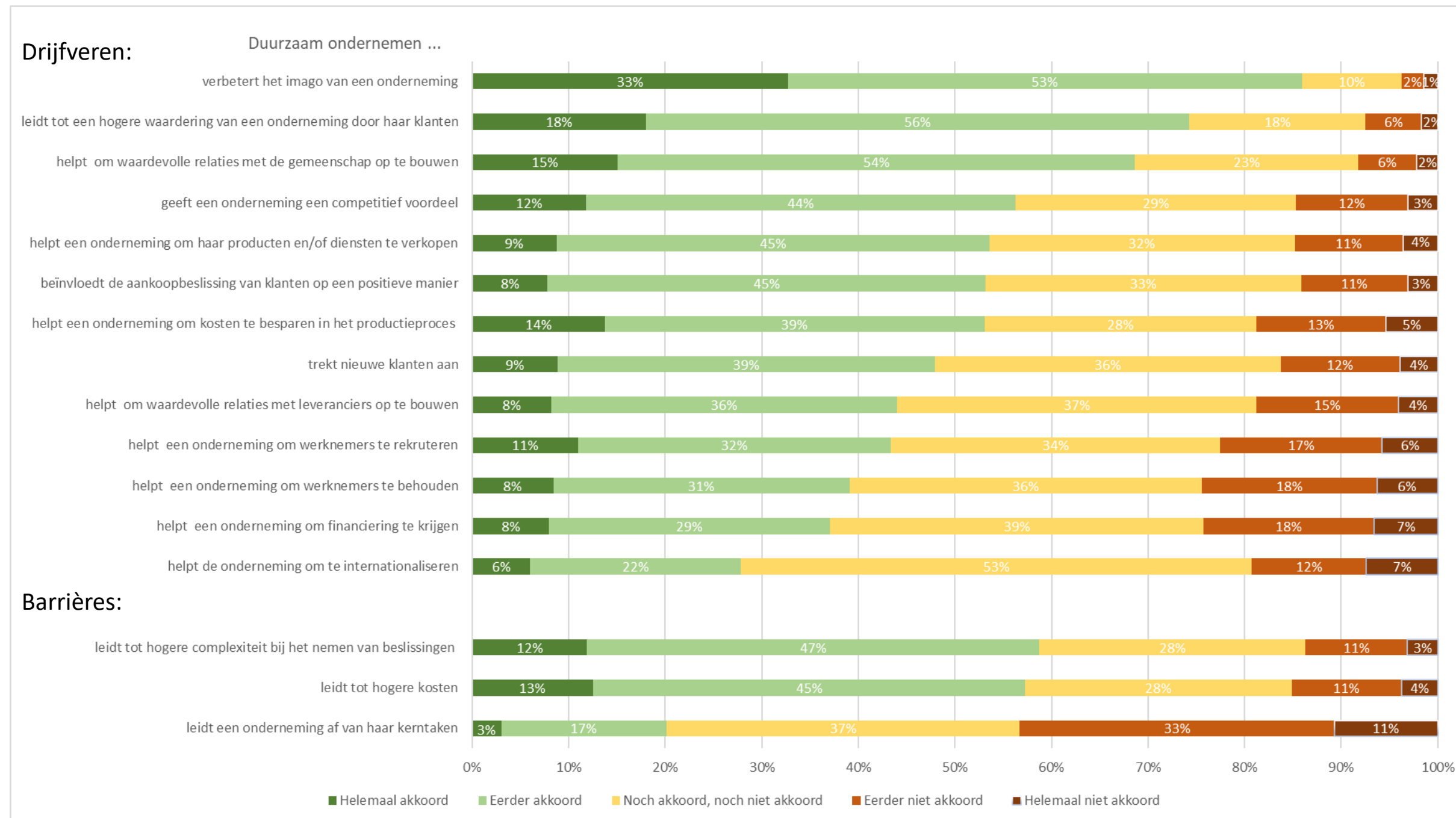
Draagvlak voor (meer) duurzaam ondernemerschap bij Vlaamse kmo's

Duurzame waarden (n=1.498)

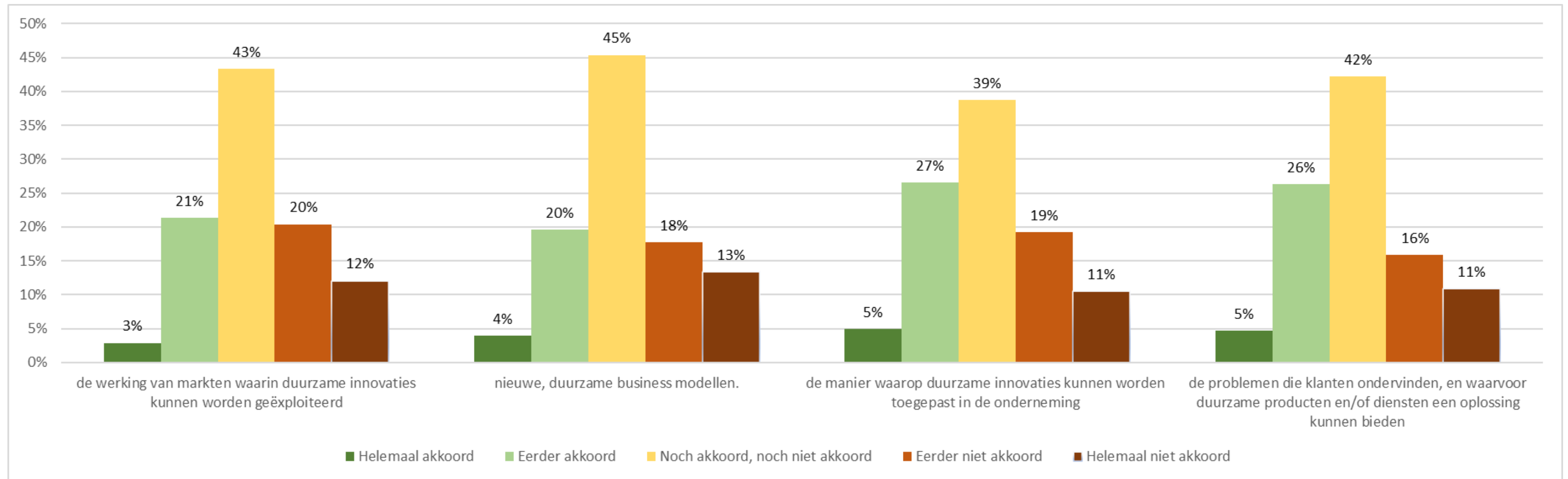
Positieve algemene perceptie van de effecten van duurzaam ondernemen, maar ook belangrijke barrières

Perceptie van duurzaam ondernemen (n=1.498)

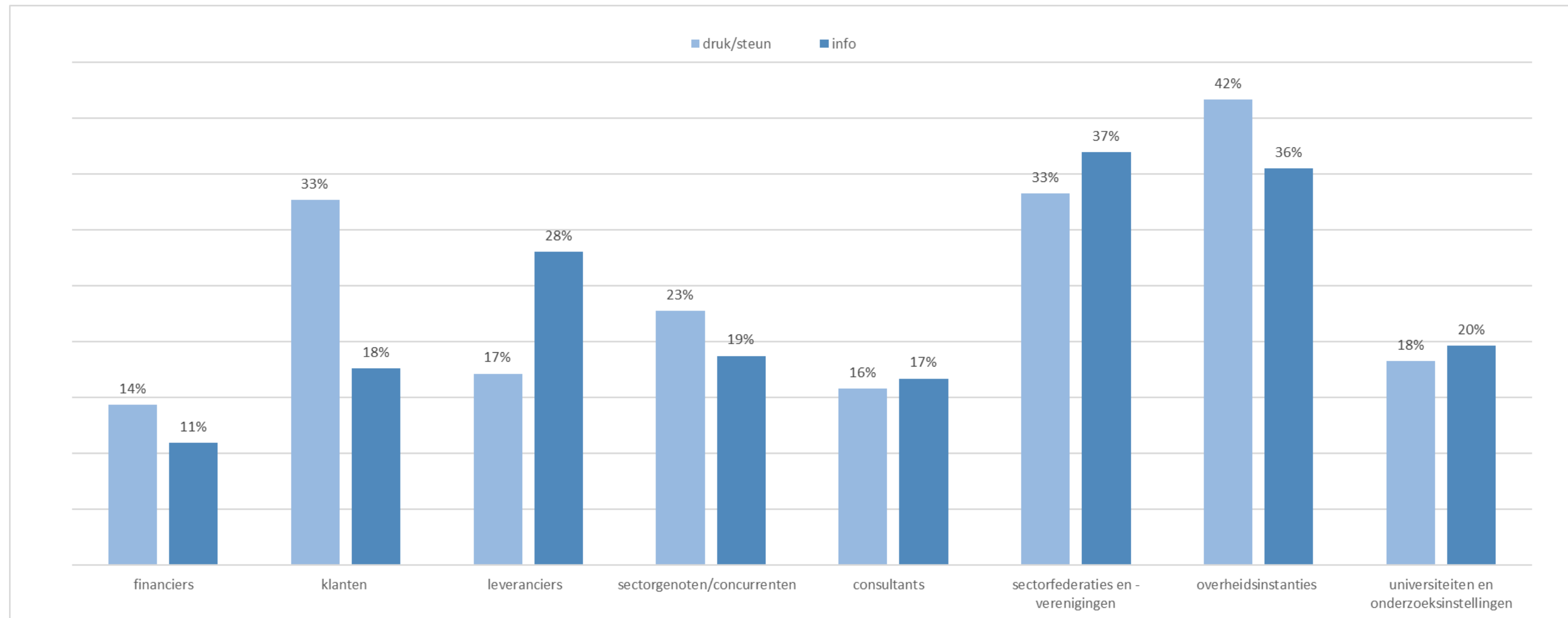
Bij een derde van de kmo's is kennis over duurzaam ondernemen weinig tot niet aanwezig in het bedrijf

Voorkennis (n=1.498)

Sectorfederaties en -verenigingen, en overheidsinstanties spelen een belangrijke rol in het aansporen tot en verspreiden van informatie over duurzaam ondernemen.

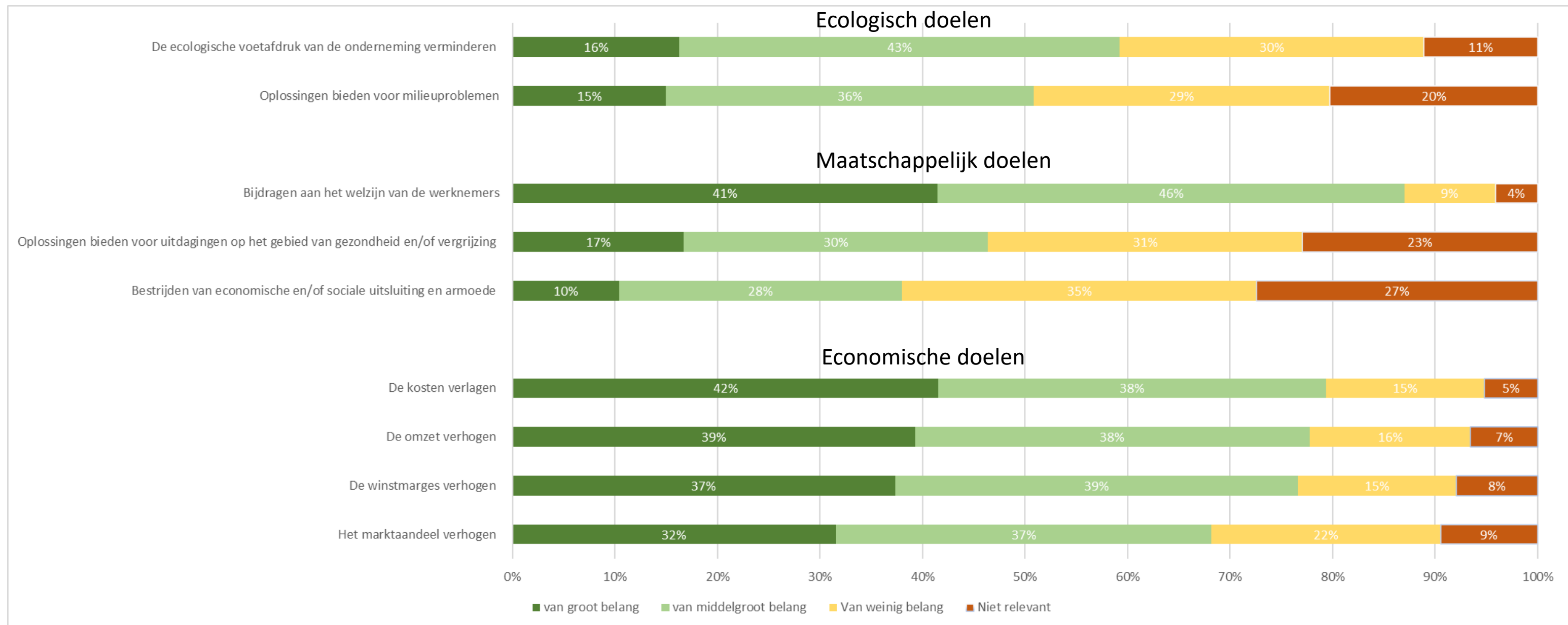
Druk / steun en informatie over duurzaam ondernemen vanuit de bedrijfsomgeving (n=1.498)

Aandeel van de kmo's dat stelt "helemaal" of "eerder akkoord" te gaan

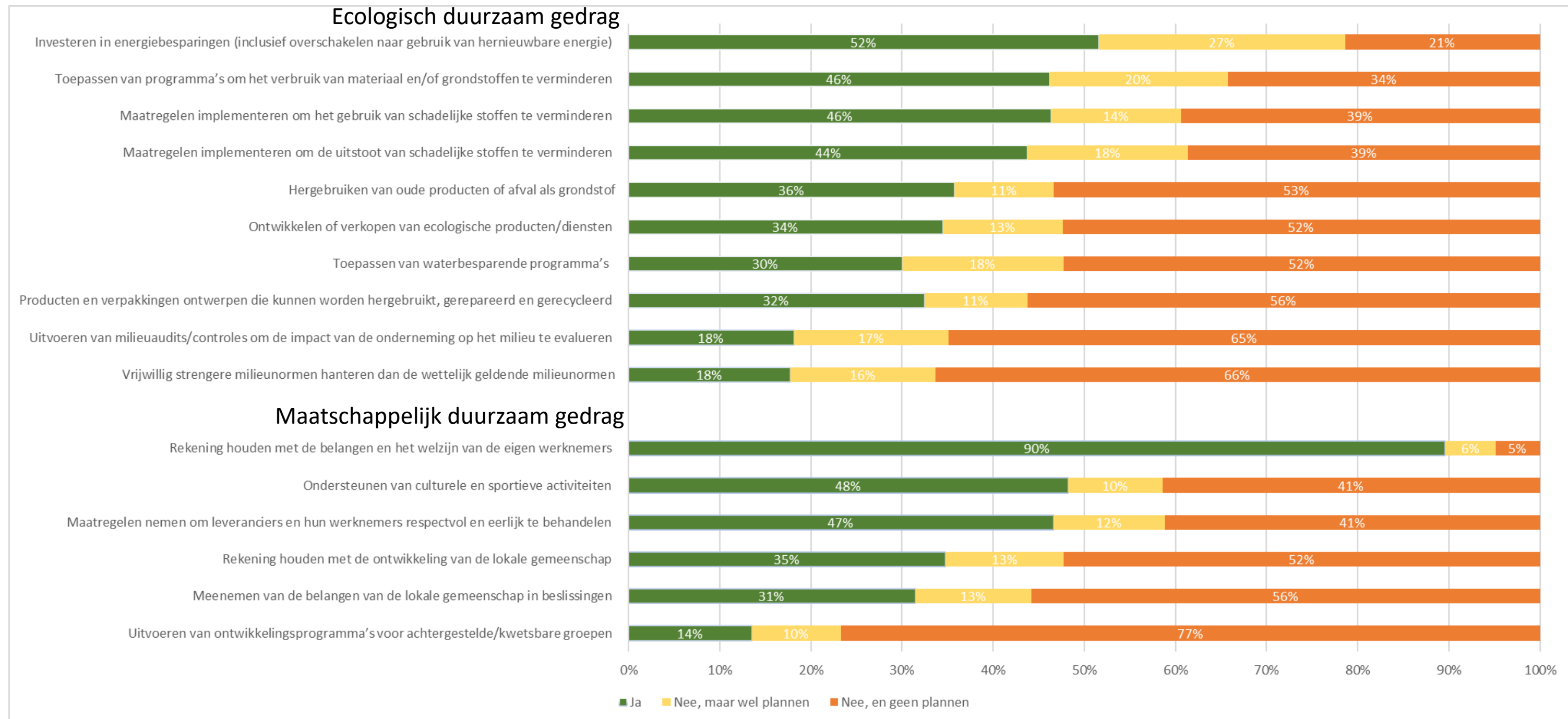
Economische doelen primeren, maar kmo's hechten ook belang aan ecologische en maatschappelijke doelen

(duurzame) doelen (n=1.498)

Bijna alle kmo's (96%) stelden in de voorbije 12 maanden duurzaam gedrag

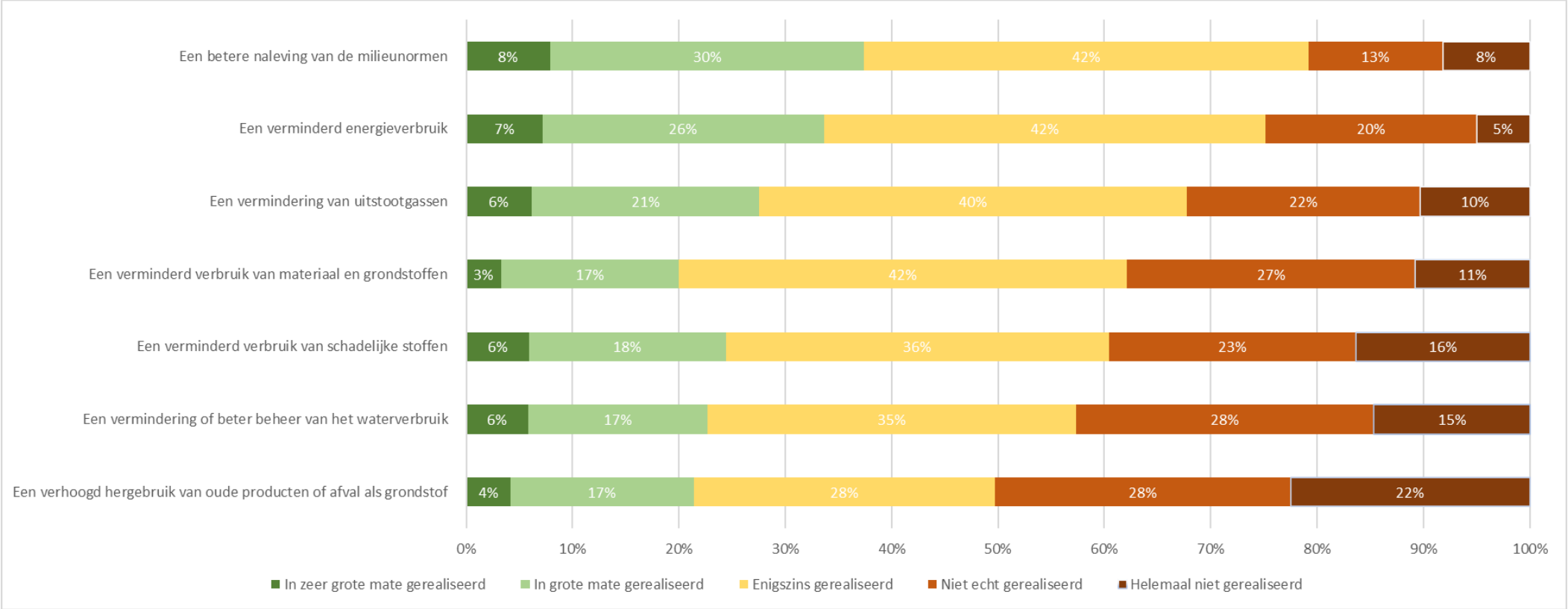
Duurzaam gedrag (n=1.498)

De meeste kmo's hebben ook (enige) impact gerealiseerd op ecologisch en/of maatschappelijk vlak

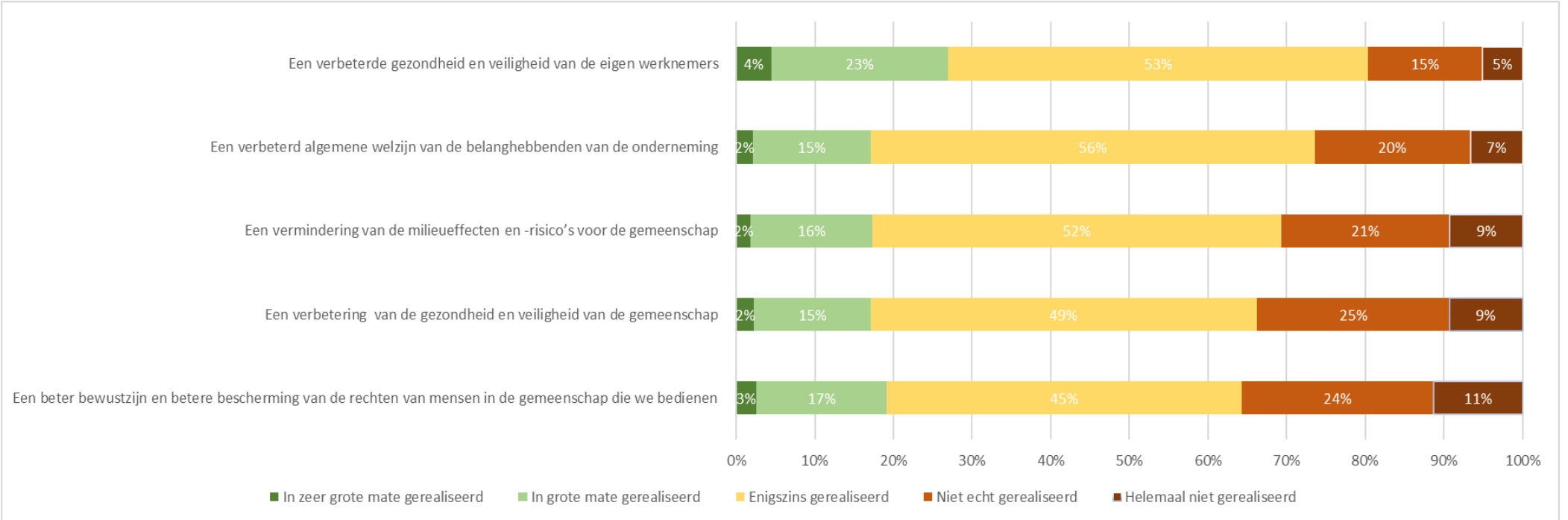
Ecologische impact

(n=1.432)

Maatschappelijk impact

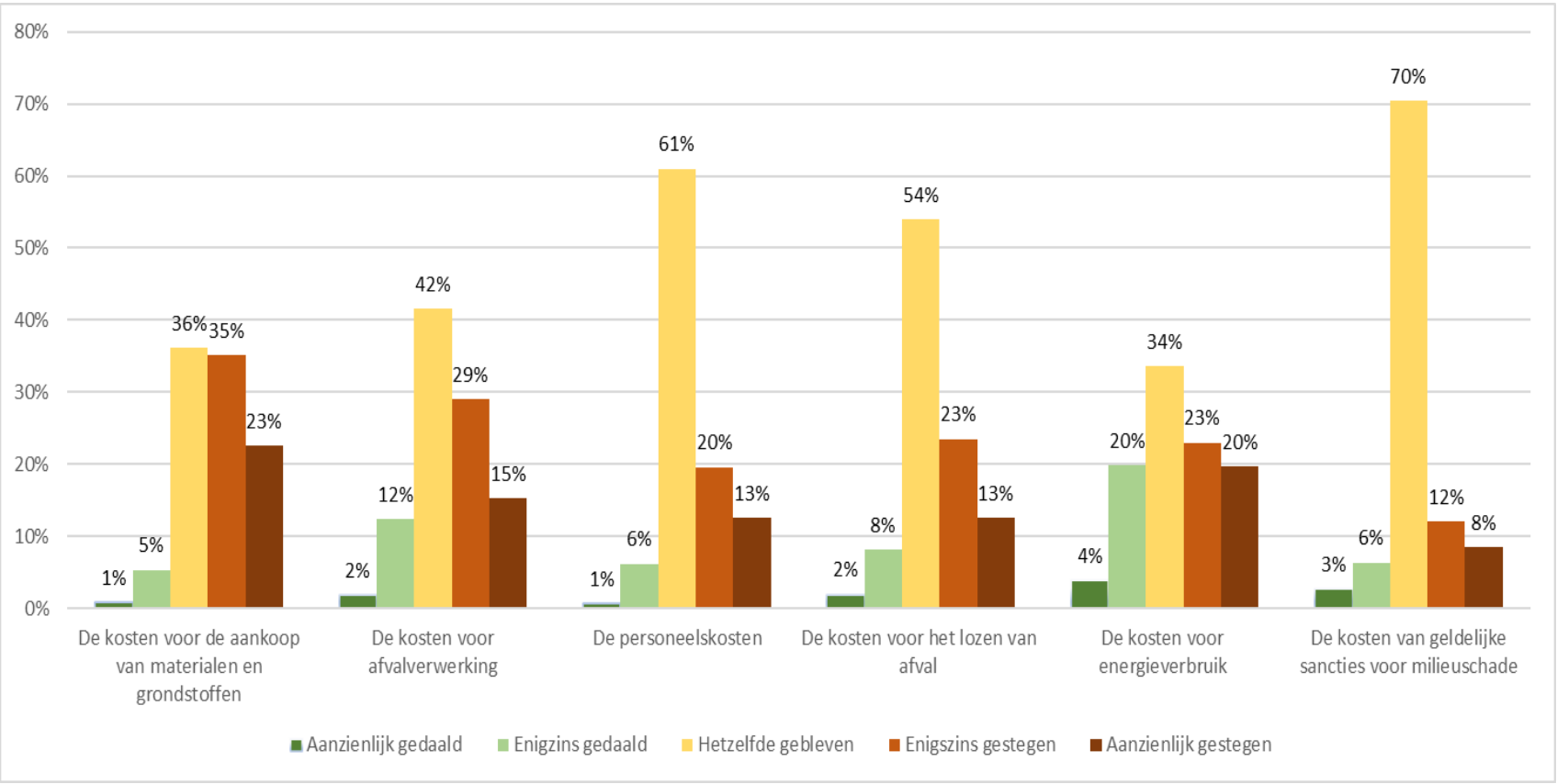
(n=1.432)

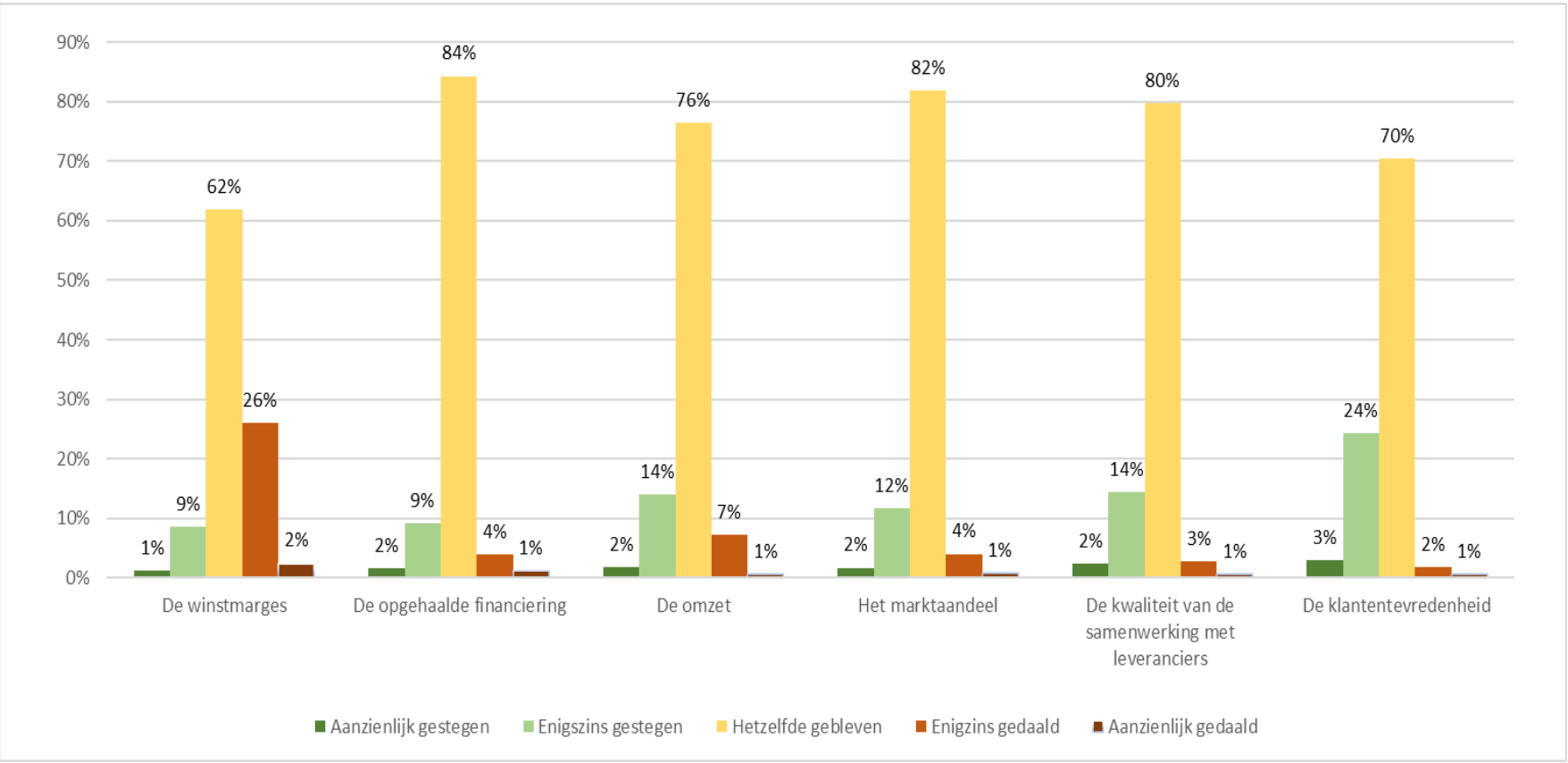
Nota: deze figuren betreffen enkel kmo's die de voorbije 12 maanden duurzaam gedrag gesteld hebben (n=1.432)

Duurzaam gedrag leidt tot hogere kosten en een daling van winstmarges, maar ook tot grotere klantentevredenheid

Kosten impact (n=1.432)

Economische impact (n=1.432)

Nota: deze figuren betreffen enkel kmo's die de voorbije 12 maanden duurzaam gedrag gesteld hebben (n=1.432)

Conclusies

Binnen de Vlaamse kmo's is er **draagvlak voor (meer) duurzaam ondernemerschap**: bedrijfsleiders zijn zich bewust van de grote maatschappelijke uitdagingen en de maatschappelijk verantwoordelijkheid van ondernemingen.

Vlaamse kmo-managers hebben een **positieve algemene perceptie** van de effecten van duurzaam ondernemen: naast een verbeterd imago en een hogere waardering van de onderneming door haar klanten, helpt duurzaam ondernemen volgens hen ook om waardevolle relaties met de gemeenschap op te bouwen.

Maar bedrijfsleiders zien ook **belangrijke barrières om duurzaam gedrag** te stellen, met name de hogere kosten en de hogere complexiteit bij het nemen van beslissingen.

... en enkele beleidsaanbevelingen

Belangrijke aandachtspunten voor het verder verduurzamen van het Vlaamse kmo-landschap betreffen

- Toegang tot de nodige **kennis** omtrent duurzaam ondernemen,
 - Ondersteuning om **duurzame activiteiten te ontwikkelen**, en
 - Ondersteuning om duurzame activiteiten te **laten sporen met de economische doelstellingen** van de onderneming
-
- informering, adviesverlening en steunverlening
 - vooral bij de kleinere kmo's

Verder onderzoek

Rol van kennis en informatie

- Mogelijke onderzoeksvragen op bedrijfsniveau :
 - Kan een teveel aan informatie een negatief effect hebben op de duurzame doelstellingen, het duurzaam gedrag en de duurzame prestaties van een kmo?
 - Welke kenmerken van de informatie spelen hierbij een modererende rol?
- Mogelijke onderzoeksvragen op regionaal niveau :
 - Verschillen regio's in Vlaanderen wat betreft de mate waarin kmo's (a) kennis hebben van duurzaamheid en (b) betrokken zijn bij duurzame activiteiten (milieugerelateerd, sociaal, of beide).
 - En zo ja, zijn kmo's die actief zijn in een regio waar kmo's meer kennis hebben van duurzaamheid eerder geneigd om duurzame activiteiten te ontwikkelen, en hoe beïnvloedt dat hun prestatie?

dr. Cathy Lecocq

Senior onderzoeker Duurzaamheidsbarometer

CENTER FOR ENTREPRENEURSHIP RESEARCH

Email cathy.lecocq@UGent.be

www.ugent.be/be/mio/cer